

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, September 30-dik napján, 1814-dik esztendőben.

B é t s.

A' múlt kedden költ M. Kurirt, melyben az Orosz Császár és Prussus Király ó Felségek' fényes bájpveteleket leirtuk, alig adtuk vala nyomtató sajtó alá, már ismét elkezdettek dörgni a' bástyákon a' sok ágyuk, az Orosz Császárné ó Felségének közelítését jelentvén. E' történt az nap, tudni illik kedden, délutánni 2 órakor. *Austriai* Császárné ó Felsége még réggel, 's későbbre Orosz és *Austriai* Császár ó Felségek is eleibe mentek vendég Császárné ó Felségének, ki is akkor éjjel *Mölkben* hált vala. Ó Felségek a' *Mária Brunni* templomnál találkoztak össze, a' hol mind a' négyen egy fedeletlen hintóba ültek, a' F. Császárnék batul a' F. Császárok pedig elől, 's úgy jöttek-bé sok ezer nézők és vivát-kiáltások, 's a' *Mária Hilfi* linéákol fogva a' *Burgig* álló reguláris és polgári katonaságnak kétfelől álló soraik között a' *Burgba*. Előitök egy *Ulánus* osztály, az után Német és Magy. Testörző seregek, *Edelknábok*, 's hátul is egy *Ulánus* osztály, jöttek. A' hintóbol való kiszálláskor az *Austriai* és Orosz Cs. Udvarnokok által fogadtatott és kísértet-fel Orosz Császárné Ó Felsége oda, a' hol a' szobák számára elkészítette voltak, 's a' hol azután a' szokott köszöntések 's költsönös bémutatások véghez mentek.

Szerdán délutáni 5 óratájban a' *Bavariai* Király és Királyné ó Felségek, 's *Károly* Királyi Princz érkeztek meg 's jöttek-bé *Bétsbe*, fényes pompával. Mint a' már régebben megérkezett Monarkhák; úgy ezen Udvar is, katonai és minden egyéb pompás készülétekkel váratattott. Ágyuk' durrogása jelentette közelítéseket és érkezéseket. Az utzákon a' *Burgig* kétfelől reguláris és polgári katonaság állott. Felséges Urunk 3 órakor *Hitteldorfig* eleikbe indúlt a' Királyi vendégeknek, 's vellek egy fedeletlen hintóba ülven, úgy jöttek-bé az örvendező és vivátotkiáltozó sokaság között a' *Burgba*, a' hol ezekkel is, mint a' több Királyi Felséges vendégekkel véghez vitettek a' szokásban levő költsönös bémutatások, köszöntések, 's minden Udvari tiszteletek.

Az a' fegyveres sereg mely a' múlt vasárnapi bájpvetelkor parádézott, meghatározott módon a' következő tsapatokból állott: 8 *Schwartzenberg Ulánus* Svadronokból, 6 *Konstantinus* Nagy Hertzeg' (volt *Hohenzoller*) Vasas Svadronnyaiabol, 6 *Sommariwa* és 6 *Albert*' Schwadronyaiabol; a' *Celloredo Jeromos* és *Hiller* gyalog Regementjeikből 's a' következő 10 *Granadiros*, u. m. *Barthalemy*, *Jurichirt*, *Járossy*, *Berger*, *Oklopsia*, *Moese*, *Stoor*, *Fischer*, *Bubna*, *Schusman*, és

De-Pest Batalionyaikból. Ezek minnyajau dicsőségesen verekedtek az utóbbi hádlakozásban; minnyajokuak mekkek ékeskedtek a' Felséges Urunktol nékiek határozottatott katonai betsület keresztzimerrel. — Ide járult még a' *Bétsi* több ezer embe-
rekből álló polgár sereg.

Ugyan ezen vasárnapi solemnitásnak alkalmatosságával, *Ehrenfeld* nevű, Frantzia nyelvemester, 30 egy forma öltözetű polgári leány nevendékjeivel várta a' Cs. *Burgban*, az oda nagy pompával beérkező Mouárkhákat, 's égygyik közzülök egy virág koszorut, a' másik szerentséltető verseket nyújtott által ö Felségeknek.

Az Orosz Császár ö Felsége kísérori között vannak, Adjutáns Generálisok: *Ouwaroff*, Hertzeg *Wolkonsky*, *Golonitsekutisow*, Hertzeg *Troubetzkoi*, Gróf *Oroszofsky* és *Czernitscheff*; Adjutáns Obersterek: *Brosin*, *Pakratieff*, *Kisseleff*; Valóságos Státustanátsos 's első Udvari Orvos Doktor *Willie*; Belső Titoknok *Matczenko*, 's a' Császári testörző sereg Gen. Stáb-
jánál lévő Kapitány *Danieleviszky*.

A' Prussus Királlyal vannak mint főbb kísérori: Státus és Politziai Minister Hertzeg *Sayn-Wittgenstein*, Fő Lovászmester *Jagow*, Generál Lajtnánt *Knesebeck*, két Szárny-Adjutánsok, egy Oberstlajtnant, egy Titkostanátsos, két Katona Titoknok, egy Kabinéti Titkos Tanátsos, egy Udvari Tanátsos, egy Titkos Kamerarius, egy Gen. Kézorvos, *Scheel*, 's egy úti Postamester.

Az Orosz Császárné ö Felsége kísérori: Fő Udvari Mester Hertzeg *Gallitzin Michalovich Sándor*, Fő Kamerarius Hertzeg *Narischkin*, egy Császári Titoknok, egy Udvari fő Orvos Doktor; egy Udvari fő Náma, két Udvari Kisaszszonyok, 's több alsóbb Udvarnokok.

A' néhány napoktol fogva Bétsbe megérkezett előkelőbb idegen vendégek ne-

veiket itt mind ki nem írhatjuk, mert egyébb tárgyoak semmi hely nem maradna. Tsak némely nevezetesebbeket említhetünk. Ilyenek: Helvetziából, Tigrumból, Polgármester *Reinhard*, Fryburghól, Státustanátsos *Montenach*. Hertzeg *Suwarowné*; Orosz Generális Hertzeg *Potocki*, Frantzia Osztályos Generálisok *Chalaye* és *Demür*; Bavariai Statusminister Gróf *Montgelas*; a *Brauschweigi* Országló Hertzeg; *Hohenzoller-Sigmaringen* Hertzeg; Portugalliai követ Gróf *Pamella*. Frantzia Státustanátsos *Besnadiere*; Frantzia Királyi Udvari képfestő *Isabey*, és sok mások.

Tegnapelőtt (szerdán) délelőtt 12 óra között az itt lévő Fő Aszszonyágoknak az Orosz Császárné ö Felségénél; tegnap (tsötörtökön) ugyan azon Fő Aszszonyágoknak a' Bavariai Királyné ö Felségénél való bémútattatások ment véghez. A' Fő Aszszonyágok fél gálában jelentek-meg ö Felségeknél.

A' múlt kedden tették-meg ö Austriai Cs. K. Fő Hertzegségek az Orosz Császár és Prussus Király ö Felségeknél a' magok Udvari pompával való látogatásukat. A' Felséges Monarkháknak Udvarnokjaik a' hintók' ajtajáig eleikbe mentek ö Cs. K. Fő Hertzegségnek, 's elmeneteljekkor is addig kísérték vissza.

Ma estvére, 7 órára, egész gálában való nagy *Cercle* (összgyűlés,) adatott hírül (t. i. azoknak, a' kik az ilyen Udvari fényes gyűlésekbe való bémenetelre megkívántató rangal bírnak). A' gyűlés a' Cs. K. czeremoniás szallában leszen.

Mint halljuk Október első napjai között egygyikre a' 10 ezer személyekre való nagy *Redout* van határozottatva — ezt követi néhány napokkal azután az *Augartenben* a' nép' nagy mulatsága — az után következik *Schönbrunban* egy Udvari mulattság — 's azután tartatik a' lovagló oskola épületében az a' muzsikai mulattság

[Concert] mellyet 700. muzsikakedvellő (nem muzsikálásból élő) személyek adnak.

Halljuk azt is, hogy a' *Lipsiai* ütközetnek előforduló emlékezetes napján Október 18-dikán, az *Austriai* külső dolgokra ügyelő *Minister Mettermich* ó *Hertzege*ének a' külső városban *Rennweg* nevű utzában lévő nyári kastélyában fog egy estvéli nagy mulattság tartatni.

Azt is halljuk továbbá, hogy a' katonaság is fog egy nagy hadi fordulásokból álló munkát mutatni, 's hogy a' *Loxemburgi* kastélyban és a' *Betsben* lévő *Cs. K. Buzban* is fognak több rendbéli bals mulattságok esni.

A' *Bavariai* Királlyal, Királynéval és *Károly* Princzel együtt a' *Bavariai* Koronaörökös Princz is megérkezett ide, kiknek kísérei között van Fő Udvari Mester *Báró Washington*.

Ugyantsak *Monachiumból* meg érkeztek ide tegnap Princz *Eugenius* ó *Cs. Hertzege*, és *Orosz* szolgálatban lévő *Gen. Major Princz Sakszen-Koburg-Saalfeld*. Az itt nevezett Princz *Eugenius* az *Olasz* országi volt *Vice-Király*; szállása van az úgy nevezett Császárházban a' *Wieden* nevű külső városban.

Tegnap 5 és 6 óra között *Felső* Urunk és *Aszszonyunk* 's az *Orosz Császár* és *Császárné* ó *Felső*ek, egy fedeletben hintóhan, a' két *Császárnék* hátul a' *Császarak* pedig a' *Felső*es *aszszonyokkal* szemben ülven, lementek a' *Präterbe*. Előttök *Udvari Fourirok*, 's *Cs. K. Lovászmesterek*, utánnok pedig *Német* és *Magyar* testőrök 's *Edelknábok* lovagoltak. Ezek után következtek hosszú sorban, minnyájan fedeletlen *Udvari gála hintókban*, az itt lévő minden idegen *Monarkhák*, *Moitárkhánék*, *Fejedelmek*, a' mi *Fő Hertzegeink* és *Hertzegeaszszonyaink*, 's mind ezeknek *Udvarnokjaik*. A' *Präterben* lehajtottak az úgy nevezett *Lusthaus* felé, 's onnét vissza a' *tüzi játék*' hely-

lye felé, a' hol a' *Bétsi tüzi mester Stauer* egy igen szép tüzi játékot csinált. Az idő igen szép volt, és ha *Stauernek* valaha sok nézője volt, most valósággal sok volt. A' tüzi játék alatt egész *Béts* belső városa, *Leopoldstadt* külső városának is azon *Jegerzeil* nevű utzája, mellyen a' *Präterből* a' városba járunk, az éjszakának elkövetkezésével szépen megvilágosítottván, a' *Präterből* ezen világoztatásoknak megnézésére jöttfel a' *Felső*es sereg, 's azzal a' *rendel* és *pompával* hajtattott a' *főbb utzákon* által, mellyel a' *Präterbe* lement vala.

Megjegyezhetjük továbbá ezen solennitásról, hogy a' *hintók* ilyen *rendel* következtek egymás után: Az után, melyben a' két *Császár* és két *Császárné* ó *Felső*ek ültek, következtek a' *másikban* a' *Bavariai Királyné*, 's a' *Dánus, Prussus, és Bavariai Király* ó *Felső*ek, *harmadikban* a' két *Orosz Nagy Hertzegeaszszonyok* a' *Weimari* 's *Oldenburgi Hertzegek*, 's *Károly* és a' *Palatinus* ó *Cs. K. Fő Hertzege*ek; *negyedikben* a' *Württembergi Király*; az után következtek a' mi *Cs. K. Fő Hertzegeaszszonyaink*, az *Austriai, Bavariai, Württembergi Koronaörökös Princzek*, 's *Prussiai Wilhelm Princz*, továbbá a' mi *Cs. K. Fő Hertzegeink*, *Bavariai Princz Károly*, 's *Albert K. Hertzegek*. — *Kinondhatatlanul* örvendezett a' *közönség*, hogy a' *világnak* ennyi *Nagygyáit*, ennyi *Korona*s fejait, ennyi *áldott Fejedelmek*it, illy szép seregben egygyütt láthatta, 's fejenként *rende* szemlélhette.

Sem a' *Romai Státusokból*, sem a' *Svétiából* érkező *tudósítások* nem biztatnak már most azzal, a' *mivel* régebben biztattak, hogy a' *Pápa* ó *Szentsége* és a' *Svétiái Koronaörökös* is meg fognának ezen *Congressuson* *Bétsben* jelenni. Ugy fejezik ki magokat ezen *tudósítások*, hogy egy időtől fogva semmi olyan *készületek* nem vérettetnek észre, a' mellyek ó *Szentsége*-

nek, és a' Svétziai Koronaörökösnek, illy hosszszú útra való indulássokat jelentették.

Feldmarschall *Schwartzenberg* ő Hercegségének, a' ki a' maga *Cseh* országban lévő jószágairól tegnapelőtt érkezett-meg *Bétsbe*, midőn tegnap reggel az *Orosz* Császár ő Felségehez akart volna menni, ezen Felség véletlenül maga érkezett látogatására.

Felséges Urunk a' maga különös és Felséges kegyelmének jeléül, még *Párisban* a' múlt Aprilis 25-dikén költ Felséges Kabinéti írása által, minden Státus és Udvari Tisztjeinek megengedte vala, hogy ezek, az ő megkülömböztetésekre egy tulajdon Formaruhát viselhessenek, 's e végre mint fundamentomot azt rendelte vala, hogy a' rang' gráditsainak külömbkülömbfélésege, a' kivarrásnak szélessége, rajzolatja (figurája), és gazdagsága által, tizenkét gráditsok szerint, úgy mint 1813. Május 20-dikán kijött *Normában* meghatározottat, fejesztessék-ki, és hogy ezt minden tisztviselők hordozhassák, azon módosítások szerint, a' melly mindenik tiszt karra nézve különösen meghatározottat.

Ezen forma ruhának négy réztáblákkal megvilágosított leírása (Normája) minden Udvari Dikasteriumokhoz elküldett a' további közönségesse való tétettetés végett. Mi erről most csak ezeket jegyezhetjük itt meg közönségesen: — Ezt, a' tisztviselőket tulajdonképpen illető forma ruhát, csak az ő megtiszteltetések végett méltóztatott nékiek engedni ő Cs. K. Felsége. Ennek megszerzésére tehát telyes-

séggel senki nem kényszerítették. Ezt mindenkor lehet viselni, hanem különösen olyankor, mikor a' tiszt karok egész selegben (*in Corpore*) jelennek-meg, akkor ezt a' ruhát vegyék-fel. A' minden tiszt karhoz alkalmaztatott főrinát tökéletesen meg kell tartani, 's azon leg kissebb változtatást nem szabad tenni. A' külömbkülömb Dicastertumok, a' ruhának színe, gallera, és hajtokája által külömböznök egymástul, a' mellyek a' mindenüvé megkülömböztetett *Normában* körülállásosan leirattatnak. A' tartományokban találtató külömbkülömb tisztikarok' formaruhájának meg kell azzal az Udvari Dikasteriuméval egygyezni, a' mellyel ők leveleznek.

A' Conferentziális Ministereknek 's az Udvari Dikasteriumok' Első Praesidenseiknek ezen kívül még egy más tulajdonképen való pompás formaruhájok is leszen. (Lehet körülállásosan látni mind ezekről, az ezeket illető *Normális* Előadásban, a' melly nyomtatásban kiadatott).

Spanyol Ország.

Kadiksbán az oda való Kormányozó *Juan Villavicencio*, újabban egy kemény *Napi-parantsolatot* és egy *Proklamatiót* függesztetett-ki (a' *Párisi* újságok szerint) a' *Kadiksz*i utzákra, a' nyughatatlankodó emberek ellen, melyben katonai ítélőszék eleibe való állittatással fenyegeti őket, ha a' támodásra czélzó zengéstől még továbbá is meg nem szünnék.

Miuthogy *Gibraltárban* a' sárga hideg felettébb nagyon uralkodik, erre nézve egész Spanyol országban szoros rendelések tétettek, hogy tovább ne terjedjen.

Sept. 24-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 235 2/3 forintot Váltó tzedulában. Egy Cs. arányért 10 forintot 55 krt.